

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§11-12

Καὶ τὰ μὲν ἴδια οὕτως διώκηκα· περὶ δὲ τῶν κοινῶν μοι μέγιστον ἠγοῦμαι τεκμήριον εἶναι τῆς ἐμῆς ἐπεικειίας, ὅτι τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους ἢ [περὶ] τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι, πάντας αὐτοὺς ὄψεσθ' ἐμοὶ διαφόρους ὄντας, καὶ πλεῖστα τούτους περὶ ἐμοῦ λογοποιοῦντας καὶ ψευδομένους. Καίτοι δῆλον ὅτι, εἰ τῶν αὐτῶν ἐπεθυμοῦμεν, οὐκ ἂν τοιαύτην γνώμην εἶχον περὶ ἐμοῦ. Ἔτι δ', ὧ βουλή, οὐδεὶς ἂν ἀποδείξει περὶ ἐμοῦ δύναιτο οὔτε δίκην αἰσχρὰν οὔτε γραφὴν οὔτε εἰσαγγελίαν γεγενημένην· καίτοι ἐτέρους ὄρατε πολλάκις εἰς τοιούτους ἀγῶνας καθεστηκότας. Πρὸς τοίνυν τὰς στρατείας καὶ τοὺς κινδύνους τοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους σκέψασθε οἷον ἐμαυτὸν παρέχω τῇ πόλει.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. α. Να γράψετε τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτόν τη λέξη «**Σωστό**», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «**Λάθος**», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο (μονάδες 4) και να τεκμηριώσετε κάθε απάντησή σας γράφοντας τις **λέξεις/φράσεις** του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 4):

1. Ο Μαντίθεος διατηρούσε φιλικές σχέσεις με άτομα που είχαν άσωτη ζωή.
2. Κατά τον Μαντίθεο, οι νέοι που επιδίδονταν σε ακολασίες, διέδιδαν ψευδείς φήμες εναντίον του και τον συκοφαντούσαν.
3. Ο Μαντίθεος υποστηρίζει ότι έχει εμπλακεί τόσο σε ιδιωτική, όσο και σε δημόσια δίκη.
4. Ο Μαντίθεος ισχυρίζεται ότι άλλοι Αθηναίοι ήταν φιλόδοκοι.

β. «**καίτοι δῆλον ὅτι, εἰ τῶν αὐτῶν ἐπεθυμοῦμεν, οὐκ ἂν τοιαύτην γνώμην εἶχον περὶ ἐμοῦ**»: Σε τι ακριβῶς αναφέρεται ο Μαντίθεος με την οριστική αντωνυμία **τῶν αὐτῶν**; (μονάδες 2)

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Δήμου καταλύσεως ἀπολογία §§2-4

Ο ομιλητής προσπαθεί κατά τη δοκιμασίαν του να αποδείξει ότι, μολονότι παρέμεινε στην Αθήνα κατά την περίοδο της διακυβέρνησης των Τριάκοντα, δεν υπήρξε συνεργός ή ομοϊδεάτης τους.

Αν, λοιπόν, πιστεύουν ότι «φορτώνουν» σ' εμένα όσα δεινά υπόφερε η πόλη από τους τριάντα τυράννους, τους θεωρώ αδύναμους να τα απαριθμήσουν· γιατί, δεν έχουν αναφέρει ούτε το ελάχιστο μέρος από όσα αίσχη έχουνπραχθεί από κείνους· αν όμως μιλούν γι' αυτά, σα να αφορά κάτι και μένα, θα αποδείξω ότι όλοι τους ψεύδονται και ότι εγώ ήμουν τέτοιος, όποιου είδους ακριβώς θα ήταν ο πιο ακραιφνής δημοκράτης που παρέμεινε στην πόλη. Σας παρακαλώ, κύριοι δικαστές, να μη συμπλέετε με τους συκοφάντες. Γιατί, δουλειά τους είναι να κατηγορούν κι αυτούς που είναι εντελώς αθώοι (γιατί από αυτούς θα αποσπούσαν τα μεγαλύτερα χρηματικά ποσά), ενώ δικό σας καθήκον είναι να εξασφαλίζετε ισοπολιτεία σ' αυτούς που δεν αδικούν σε τίποτα. Γιατί, έτσι θα δημιουργούσατε περισσότερους φίλους προς το δημοκρατικό πολίτευμα. Και έχω την αξίωση, άνδρες δικαστές, αν αποδείξω ότι δεν έχω γίνει αίτιος για καμιά συμφορά και ότι έχω κάνει πολλά καλά στην πόλη και με προσωπική μου σωματική δράση και με χρήματα, αυτά να μου αναγνωριστούν από σας, όσα είναι δίκαιο να πετυχαίνουν όχι μόνον αυτοί που ευεργετούν αλλά και αυτοί που δεν έχουν διαπράξει κανένα αδίκημα.

Μτφρ. Γ.Α. Ράπτης

B4. Να βρείτε στο αρχαίο διδαγμένο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **ουσία, αόρατος, άσχημος, υπόδειγμα, άγονος**

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ίσοκράτης, Πρὸς Δημόνικον §§24-25

(έκδ. των Mathieu, G., Brémond, É. Παρίσι: Les Belles Lettres, 1929, ανατ. 1963)

Στον λόγο αυτό παρατίθενται από τον Ισοκράτη προς τον νεαρό Δημόνικο διάφορες πρακτικές συμβουλές που αφορούν σε έναν ορθό και ηθικό τρόπο ζωής.

Μηδένα φίλον ποιού, πρὶν ἂν ἐξετάσης πῶς κέχρηται τοῖς πρότερον φίλοις· ἔλπιζε γὰρ αὐτὸν καὶ περὶ σὲ γενέσθαι τοιοῦτον, οἷος καὶ περὶ ἐκείνους γέγονεν. Βραδέως μὲν φίλος γίγνου, γενόμενος δὲ πειρῶ διαμένειν. Ὅμοίως γὰρ αἰσχρὸν μηδένα φίλον ἔχειν καὶ πολλοὺς ἐταίρους μεταλλάττειν. Μήτε μετὰ βλάβης πειρῶ τῶν φίλων μήτ' ἄπειρος εἶναι τῶν ἐταίρων θέλε. Τοῦτο δὲ ποιήσεις, ἐὰν μὴ δεόμενος τὸ δεῖσθαι προσποιῇ. Περὶ τῶν ῥητῶν ὡς

ἀπορρήτων ἀνακοινοῦ· μὴ τυχῶν μὲν γὰρ οὐδὲν βλαβήσει, τυχῶν δὲ μᾶλλον αὐτῶν τὸν τρόπον ἐπιστήσει. Δοκίμαζε τοὺς φίλους ἕκ τε τῆς περὶ τὸν βίον ἀτυχίας καὶ τῆς ἐν τοῖς κινδύνοις κοινωνίας· τὸ μὲν γὰρ χρυσίον ἐν τῷ πυρὶ βασανίζομεν, τοὺς δὲ φίλους ἐν ταῖς ἀτυχίαις διαγιγνώσκομεν. Οὕτως ἄριστα χρήσει τοῖς φίλοις, ἐὰν μὴ προσμένης τὰς παρ' ἐκείνων δεήσεις, ἀλλ' αὐτεπάγγελτος αὐτοῖς ἐν τοῖς καιροῖς βοηθῆς.

μεταλλάττω: ἀλλάζω, τροποποιῶ

τὸ ἀπόρρητον: τὸ μυστικό (εδώ)

αὐτεπάγγελτος: με τὴ δική σου θέληση

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ἑλληνικὴ τὸ ἀπόσπασμα: «*Μηδένα φίλον ποιοῦ ... τὸ δεῖσθαι προσποιῆ*».

Μονάδες 20

Γ4. α. Να αναγνωρίσετε τὸ εἶδος καὶ τὸν συντακτικὸ ρόλο τῶν υπογραμμισμένων ἀπαρεμφάτων τοῦ κειμένου, καὶ στὴ συνέχεια νὰ ἐλέγξετε ἀν ἔχουμε ταυτοπροσωπία ἢ ἑτεροπροσωπία (μονάδες 6).

β. Ὁ Ἰσοκράτης δίνει μίαν συμβουλήν στὸν νεαρὸ Δημόνικο διατυπώνοντας ἕναν υποθετικὸ λόγο: «*Τοῦτο δὲ ποιήσεις, ἐὰν μὴ δεόμενος τὸ δεῖσθαι προσποιῆ*». Νὰ διακρίνετε τὴν ὑπόθεση ἀπὸ τὴν ἀπόδοση αἰτιολογώντας τὴν ἀπάντησή σας. (μονάδες 4)

Μονάδες 10